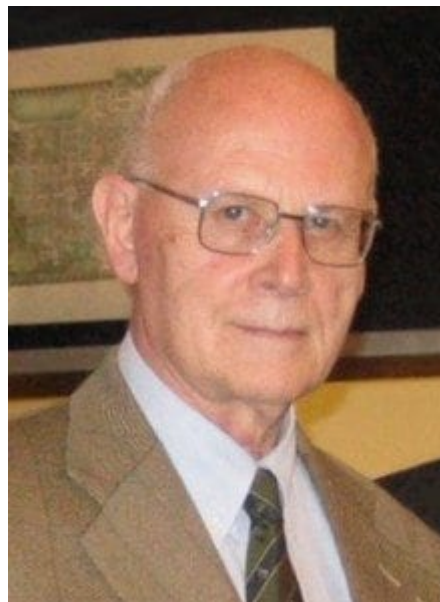

Významný francouzský nacionalista a historik Dominique Venner hovoří o osobních imperativech bílého osvobození

Kdo je rebel? Rodí se jím člověk nebo se jím stává v průběhu života? Existují rozdílné typy rebelů?

Je možné mít rebelské postoje v intelektuální rovině a provokovat masy, aniž by člověk byl rebelem. Paul Morand (diplomat a romanopisec známý svým antisemitismem a kolaborací za vichistického režimu) je toho dobrým příkladem. Ve svém mládí byl nezkrotným duchem provázeným štěstěnou. Jeho romány se setkávaly s úspěchem. Nicméně v tom nebylo nic rebelského či alespoň vzdorného. Jen proto, že si mezi léty 1940-44 vybral cestu „národní revoluce“, následně vytrval ve svém odporu vůči poválečnému režimu a nesl si cejch outsidera, jej dnes známe jako rebelskou figuru, do níž se stylizoval ve svých Denících (*Journals*).

Dalším, byť lehce odlišným příkladem tohoto typu člověka je Ernst Jünger. Ačkoli je autorem inspirativní rebelské stati o studené válce, nikdy se ve skutečnosti rebelem nestal. V období nacionalismu byl nacionalistou, za třetí říše, stejně jako většina salónní společnosti, vydědencem, přičemž byl spojován se zosnovateli atentátu na Hitlera, byť převážně z etických důvodů s tímto krokem nesouhlasil. Jeho příklon k okrajovým společenským proudům z něj učinilo „anarchu“, kterýžto pojem sám vynalezl a po roce 1932 byl jeho typickým reprezentantem. Anarcha není rebelem, nýbrž pozorovatelem, který na bahno pod ním shlíží z ptáčích perspektivy.

Protikladem Moranda a Jüngerera je irský básník Patrick Pearse, jehož je možno považovat za autentického rebela. Již coby dítě se cítil být přitahován dlouhou rebelskou historií romantických irských nacionalistů. Později se přidružil k organizaci Gaelic Revival, jenž připravila základy pro ozbrojené povstání, a jakožto zakládající člen původní IRA byl v roce

1916 skutečným vůdcem Velikonočního povstání v Dublinu, což bylo důvodem jeho zastřelení. Zemřel, aniž by věděl, že jeho oběť podnítl jiskru vedoucí k triumfu.

Čtvrtým a taktéž velice odlišným příkladem je Alexandr Solženicyn. Až do svého uvěznění v roce 1945 byl loajálním sovětským občanem, který jen zřídka kritizoval systém, v němž byl zrozen a jemuž ve válečném období odvedl svou povinnost v pozici důstojníka sovětského dělostřelectva. Jeho následné uvěznění, v jehož důsledku se seznámil s Gulagy a dalšími horory, k nimž docházelo po roce 1917, v něm podnítl absolutní obrat a donutily jej se postavit proti systému, jemuž kdysi slepě sloužil. V této době se stal rebelem, a to nejen proti komunistické, nýbrž i kapitalistické společnosti, nakolik obě z nich považoval za nepřátelské tradicím a vyšším formám života.

Důvody, které učinily rebela z Pearseho, nebyly totožné, jako ty, kvůli nimž se stal rebelem Solženicyn. Byl to šok z prožitých událostí doprovázený heroickým vnitřním bojem, jenž stál za rebelstvím druhého jmenovaného. Co měli oba společné, ačkoli se toho dobrali každý jinou cestou, byla neslučitelnost jejich existencí s vnějším světem, do něhož byli vrženi. To se dá považovat za první charakteristický rys rebelství. Tím druhým je odmítnutí fatalismu.

Jaký je rozdíl mezi rebelstvím, revoltou, disidentstvím a odbojem?

Revolta je spontánním procesem, vyprovokovaným nespravedlností, potupou nebo skandálem. Jelikož je dítětem okamžité zloby, málokdy přežije. Disidentství, stejně jako hereze, spočívá v přetřhání svazků s danou společností, ať se již jedná o politickou, sociální, náboženskou nebo intelektuální komunitu. Jeho motivy jsou mnohdy podmíněné okolnostmi a nemusí pokaždé zahrnovat nějakou formu boje. Odboj, když pomíneme jeho mýtickou podobu, jíž nabyl v průběhu 2.světové války, značí něčí opozici (a může se jednat i o opozici pasivní) vůči určité politické síle nebo systému, nic víc. Být rebelem znamená něco jiného.

Jaká je tedy podstata onoho rebelství?

Rebel se staví proti čemukoliv, co považuje za nelegitimní, falešné nebo svatokrádežné. Rebel uznává jen své vlastní zákony, čímž se odlišuje od ostatních. Dále jej činí odlišným i jeho ochota vést boje, které se mohou ukázat jako naprosto marné. Když se staví proti určité moci, činí tak z důvodu, že zpochybňuje její legitimitu a zároveň se odvolává na jiné zdroje norem, například ducha a charakter.

Jaké historické či literární postavy byste považoval za archetyp rebela?

Jako první mi přišla na mysl Sofoklova Antigona. Spolu s ní totiž vstupujeme do světa posvátných morálních norem. Stala se totiž rebelkou díky své loajalitě. Vzepřela se Kreónovým nařízením z důvodu svého respektu k tradicím a božskému zákonu (pohřbívat mrtvé), jež právě Kreón porušil. Nezáleželo jí na Kreónových důvodech, jednoduše se dopustil svatokrádeže, proto se Antigona cítila v právu.

Je složité vybrat některý z dalších mnoha příkladů... Během americké války Severu proti Jihu

označovali Yankeeové své konfедераční protivníky za rebely („the rebs“). Mělo to dobrý propagandistický účinek, nicméně to nebyla pravda. Americká ústava výslovně přiznávala právo členského státu federace na odtržení. Ústavní pořádek byl na Jihu velmi respektován. Robert E. Lee se nikdy nepovažoval za rebela. Po své kapitulaci v roce 1865 se snažil spolupracovat na usmířování Severu s Jihem. Ve stejném okamžiku se však objevili opravdoví rebelové, kteří pokračovali v boji proti okupační armádě Severu a jejich přísluhovačům.

Někteří z těchto rebelů se uchýlili k lupičství, jako například Jesse James. Jiní přenášeli tradici na své potomky prostřednictvím literárních příběhů. Jeden z nejkrásnějších románů Williama Faulknera, „Nepřemožení“ (*The Unvanquished*) vykresluje portrét mladé sympatizantky konfederace, Drusilly, jež nikdy nezapochybovala o oprávněnosti jižanského snažení a nelegitimitě vítězů.

Jak může být někdo dnes rebelem?

A jak by nemohl! Existovat znamená stavět se na odpor vůči všemu, co vás ohrožuje. Být rebelem neznamená nashromáždit celou knihovnu subverzivní literatury, snít o fantastických konspiracích nebo utéci před civilizací někam do kopců. Je nutné, abyste ze svého svědomí učinili svůj vlastní zákon. Abyste vše důležité našli sami v sobě a nikdy se „nevyhléčili“ ze svého mladického elánu. Raději všechny ostatní postavit ke zdi, nežli zůstat lhotejným. Klidně vybrakovat všechny potřebné myšlenky a proměnit je ve vlastní zákon bez ohledu na to, jak vypadáme před okolím.

Naopak nikdy bych si nedovolil zpochybňovat zdánlivě ztracené boje. Vzpomeňme jen na Patricka Pearseho. Rovněž jsem zmiňoval Solženicyna, jenž zosobňuje magický meč, před nímž se, slovy Ernsta Jüngera, „třesou všichni tyranové.“ Právě v tomto ohledu je Solženicyn unikátní a nenapodobitelný. Za svou sílu nicméně vděčí někomu mnohem méně známějšímu, než je on sám, což by nám mělo poskytnout důvod k zamyšlení. Ve svém díle *Souostroví Gulag* vypráví příběh svého „procitnutí“:

V roce 1945 se spolu s dalším tuctem spoluvězňů, jejichž obličeje byly znetvořeny a těla rozbita k nepoznání, nacházel v temnotách moskevské věznice Butyrki. Jeden z vězňů byl ovšem odlišného ražení. Jednalo se o starého bělogvardějského plukovníka Konstantina Jaseviče, jenž byl uvězněn pro své aktivity v občanské válce. Solženicyn podotkl, že plukovník nikdy nehovořil o své minulosti, nicméně z každého aspektu jeho osobnosti se jevílo být více než zřejmým, že boj pro něj nikdy neskončil. I přes chaos panující v myslích většiny spoluvězňů si udržoval střízlivý a věcný náhled na dění okolo sebe. Tato povahová stránka pomohla jeho tělu si uchovat slušné vzezření, pružnost a energii, jež bránila postupujícím létům, aby si vybrala svoji daň. Každé ráno se umýval ve studené vodě, zatímco ostatní vězni se utápěli ve špíně a vlastních nadávkách.

Zhruba o rok později poté, co byl přesunut do jiného moskevského vězení, se Solženicyn dozvěděl, že plukovník byl popraven. „Nahlížel skrze vězeňské zdi svými věčně mladými očima... Tato nezkrotná oddanost boji, který vedl, mu dodávala mnoho málo vídané síly.“

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

Když si vzpomenu na tento příběh, říkám si, že se z nás nikdy nestane nový Solženicyn, nicméně je v naší moci následovat příkladu starého bělogvardějského důstojníka.

Přeloženo z **anglické verze rozhovoru**, uveřejněné na stránkách The Occidental Quarterly.

Poznámka překladatele anglické verze:

Je dokladem nezměrného úpadku naší kultury, že ani jedna z takřka čtyřiceti knih Dominique Vennera nebyla přeložena do angličtiny. Venner není pouze talentovaným historikem, jenž se velmi podstatnou měrou podílel na tvorbě kapitol moderní historie, zejména pak evropské historie 20. století. Mimoto hrál totiž klíčovou roli v myšlenkovém vývoji evropské nové pravice a „europeizaci“ kontinentálního nacionalismu. Je to právě jeho „rebelské srdce“, jež zapříčinilo jeho angažování se v těchto klíčových bitvách dnešní doby, mimo něj zde v této souvislosti hraje roli i Vennerův zájem o ruskou revoluci, německý fašismus, francouzský nacionální socialismus, americkou občanskou válku a obě světové války. Myšlenkový svět, jenž nalezneme v jeho díle, se v mnohém podobá tomu, který vykreslil Ernst von Salomon ve svém díle *Die Geächteten* – homérského eposu dnešní doby. Následující rozhovor se zabývá pojmy „rebel“ a „rebelství.“ Narozdíl od rasových konzervativců dominujících americkému bílému nacionalistickému hnutí si evropský nacionalismus v sobě udržel stopy svého revolučního dědictví – stojí tak v opozici nejen pouze cizím antinacionalistickým silám, nýbrž celé liberální modernistické subverzi jako celku, jejíž nejvýznačnějším reprezentantem jsou právě Spojené státy. Michael O’Meara